

Farbror Antons ”Antekningar”

Allan Hansson

Till välsignelse för släktforskare med anor i Strömstad finns ett mycket ovanligt bokverk, nämligen tre inbundna böcker med titeln **Antekningar rörande hus, tomter och husägare i Strömstad från stadens grundläggning till närvarande tid, samlade av Ant. Sbm. I-III**

Bakom det anspråkslösa författarnamnet står rådmannen Anton Söderbom (1849-1908). Och de lika anspråkslösa "antekningar" han samlat genom att gräva sig igenom stadsarkivet (och vid behov även andra arkiv) är en förteckning över alla hus- och tomtägare i staden fram till år 1900. Givetvis finns för varje husägare uppgift om vilka hus och tomter som respektive husägare ägt. Ofta finns också tomtägarnas födelse- och dödsdatum samt faderns namn. Om tomtägaren var gift - vilket oftast var fallet - finns för det mesta vigseldatum, samt hustruns födelse- och dödsdatum och ibland uppgift om hustruns föräldrar. Utöver det finns ofta en redogörelse för husägarnas yrkesliv och karriär. För en skeppare noteras t.ex. vilka båtar han varit skeppare för, och för en redare vilka båtar han ägt. Förekommer husägaren i rådhusrättens protokoll - vilket händer oftare än man tror - så redovisas även det.

Detta är bara tredje delen av Antekningarna. De båda första delarna redovisar varje tomt - hur stor den är (och hur tomtens yta ändrats genom åren), vem som ägt den, och när den bytt ägare och beskaffenheten hos dess byggnader.

I vårt ”Virtuella släktforskarship” (<http://www.stromgen.se/fssfirst.php>) finns en komplett pdf-fil av tredje delen av Antekningar. Den skall ses som en sekundärkälla, som kan vara behäftad med fel. Dels kan Anton Söderbom ha skrivit av fel, eller dragit felaktiga slutsatser, dels kan fel ha uppstått vid skanning och teckenigenkänning. Visserligen är resultatet korrekturläst, och många fel rättade, men det återstår troligen en hel del.

Avsikten är att även lägga ut första och andra delen.

Så långt Allan Hanssons text på vår webbpats. Söderboms böcker finns givetvis på välsorterade bibliotek (= Strömstad). Originalmanuskripten förvaras på Strömstads Museum. Bilden på nästa sida visar farbror Antons oerhört vackra handstil.

Några husägare i Strömstad

Bertil Holmström

I Söderboms böcker kan vi lära känna gamla Strömstadsbor, åtminstone ytligt. Låt oss börja med Lars Vilhelm Dassau, ägaren till plånboken på förstasidesbilden:

Dassau, Lars Vilhelm, f. 1789^{13/9} † 1837^{21/7}, handlande, erhåller 1837 patent på att tillverka papper av tång; g. m. Hedvig Kruse, f. 1790^{14/2} † 1855^{29/3}. Äger 1834-36 nr 3: 22, på landet 1/8 h. Norr Wadalen med sågrättighet ok kvarn, 1/24 h. Jörloff, 1/5 i Pottaskebruket på Wadalen, en mosse, Lorkemossen, intill Alemarken samt 1 förpantad utmarkslott på Masleberg. Änkan äger fr. 48 nr 3: 24.

Emilie Flygare-Carléns far, Rutger Smith, ges förstås en hel del utrymme.

